

ДИСЕКЦИОННИ УПРАЖНЕНИЯ ПО АНАТОМИЯ – ВЗАИМООТНОШЕНИЯ АСИСТЕНТ-СТУДЕНТИ

С. Терзиева

Key words: *anatomy, dissection class, relationship*

Въведение

В хода на практическите дисекционни занятия между асистента и студентската група постепенно трябва да се изградят отношения на сътрудничество и доверие, чието поддържане в оптимални граници осигурява положителните резултати от общата им работа.

Редица автори обръщат внимание на емоционалното въздействие на дисекционните занятия върху студентите (1-4).

Асистентът и студентите работят заедно, изпълнявайки заложената в учебния план последователност на разработването на отделните области, важни като анатомична основа за клиничната подготовка на бъдещите лекари.

Участието на студентите в дисекционните упражнения им дава възможност от една страна да изучат макроскопската анатомия на човешкото тяло, а от друга – да осмислят неговото перфектно устройство и своята отговорност като лечители за поддържането на тази свършена организация. Важно е още по време на началните упражнения да се създаде добронамерена, колегиална атмосфера, като студентите и ръководещият упражнението да действат в екип, да се изградят отношения на взаимопомощ и подкрепа.

Ролята на асистента е двупосочна: на специалист-анатом и на учител, кой-

During the dissection classes a special emotional relationship between the teacher and the students needs to be built up. Keeping the balance between the competition among the students on one hand and the cooperation, compassion and trust on the other seems to be a challenging task for the anatomy teacher. Giving optimal independence of the students' work the teacher motivates them to improve their knowledge and practical skills. In this way at an early stage of their medical education students are trained to make personal decisions and take responsibility for them.

то трябва да осъществи фин баланс между стимулирането на конкурентното начало в групата и поддържането на принципите за работа в тим. Това своеобразно „дирижиране” трябва да бъде много прецизно.

Наблюдения и заключения

Наблюденията ми сочат, че у студентите се засилва стремежът към повече самостоятелност в дисекционната работа. Те имат амбицията да открият сами анатомичния обект и да го разработят в детайли, прилагайки по този начин в практиката теоретичните си познания. Тази тенденция към изява и доказване на собствените възможности трябва да бъде стимулирана.

Опитът ми показва, че такива студенти се отнасят много отговорно към изпълнението на задачата си, не проявяват самонадеяност и винаги, когато изпитват несигурност, се консултират с преподавателя. Разрешаването на по-голяма самостоятелност от една страна и постигнатите добри резултати, от друга, имат стиму-

*Катедра по анатомия, хистология и ембриология, Медицински университет
“Проф. д-р П. Стоянов” - Варна*

лиращо въздействие върху по-плахите и несигурни във възможностите си студенти, които постепенно започват да проявяват повече активност и желание за самостоятелна работа. С оглед насърчаването на работата в екип е целесъобразно в процеса на търсене и разработване на част от анатомичните обекти да се включат няколко студента едновременно.

Но и в двата случая – подкрепата на индивидуалната изява на студента или стимулирането на дейността в общност и взимането на „отборно” решение, се подпомага изграждането на един много важен навик: взимане на решение и поемане на отговорност за него.

Изграждането на отношения на сътрудничество, подкрепа, доверие, както и утвърждаването на спокоен и колегиален микроклимат, са условията, необходими за протичането на дисекционните упражнения по най-ефективния начин.

Важен компонент е и поддържането на обективно и справедливо отношение на преподавателя към всеки член на студентската група, което спомага за изграждането на правилен модел за професионално общуване у бъдещите лекари.

Като дава самостоятелност на студентската изява, асистентът ангажира в най-висока степен вниманието на студентите, концентрира ги максимално върху задачите им, мотивира ги да усъвършенстват знанията и практическите си умения.

Така у студентите се стимулират и развиват още в ранните етапи на лекарската им подготовка способността за самостоятелно търсене и откриване на правилните решения, както и готовността за поемане на отговорност като лекари.

Литература

1. Arráez-Aybar L.A., Castaño-Collado G., Casado-Morales M.I. *Dissection as a modulator of emotional attitudes and reactions of future health professionals. Med Educ.* 2008 Jun;42(6):563-71

2. Lempp H.K. *Perceptions of dissection by students in one medical school: beyond learning about anatomy. A qualitative study: Medical education*, 2005; 39:318-325
3. Arora L. and B.R. Sharma *Assessment of Role of Dissection in Anatomy Teaching from the Perspective of Undergraduate Students: A Qualitative Study, Ibmosina J Med BS* 2011,3(2): 59-65
4. N.R. Francis N.R., W. Lewis W. *What price dissection? Dissection literally dissected Med Humanities* 2001; 27:2-9

Адрес за кореспонденция:

Д-р С. Терзиева
Катедра по анатомия, хистология и ембриология
Медицински университет
“Проф. д-р П. Стоянов” Варна
ул. “М. Дринов” 55
E-mail: stefaniaterziewa@yahoo.com